

„Wyszedł z domu i nie powrócił...”

ZAGINIĘCIA OSÓB STARSZYCH jak im zapobiegać ?

WYDZIAŁ PREWENCJI KOMENDY WOJEWÓDZKIEJ POLICJI ZS. W RADOMIU

Seniorzy - są wśród nas

Osoby starsze stanowią coraz większy odsetek naszego społeczeństwa.

Z uwagi na stan psychofizyczny i zmiany związane z procesami starzenia, seniorzy to osoby szczególnie podatne na różnego rodzaju wypadki i sytuacje zagrażające ich życiu czy zdrowiu.

Przykładami takich zdarzeń są zaginięcia.

Co to jest zaginięcie?

Zaginięcie osoby to zdarzenie, które:

- uniemożliwia ustalenie miejsca pobytu osoby fizycznej;
- wymaga odnalezienia osoby albo udzielenia jej pomocy;
- podejmowane jest, w celu zapewnienia ochrony życia, zdrowia lub wolności człowieka.

Osoba zaginiona to osoba:

- której miejsca pobytu, w wyniku zdarzenia, nie można ustalić;
- którą należy odnaleźć, w celu zapewnienia ochrony jej życia, zdrowia lub wolności.

Przypadki z życia wzięte

Pani Kazimiera l. 78 wyszła z domu w poniedziałek wczesnym rankiem po kłótni z córką, która nie chciała z nią iść na grzyby. Ubrana adekwatnie do pogody. Nie posiadała ze sobą telefonu komórkowego. Leczona na cukrzycę, po udarze, ma problemy z pamięcią i poruszaniem się. Nie zabrała ze sobą leków, jedzenia ani napojów. W godzinach popołudniowych córka zgłosiła jej zaginięcie. Odnaleziona w kompleksie leśnym po dwóch dobach poszukiwań w stanie silnego wychłodzenia pani Kazimiera, została przewieziona do pobliskiego szpitala.

Osiemdziesięcioletni Pan Antoni wyszedł z domu bez telefonu i bez dokumentów pozostawiając list pożegnalny. Kilka dni później odnaleziono jego ciało.

Przypadki z życia wzięte

Pan Zygmunt, 66-letni mężczyzna wyszedł z domu wzburzony po otrzymaniu niepomyślnej wiadomości z banku i nie powrócił pomimo upływu kilku godzin. Według oświadczenia żony niezdolny do samodzielnej egzystencji, cierpi na chorobę Alzheimera, jest po dwóch zawałach, leczy się na nadciśnienie tętnicze. Po niedawno przebytym wypadku utyka na jedną nogę. Nie posiadał ze sobą telefonu komórkowego, nie zabrał dokumentów. Odnaleziony w godzinach nocnych na peryferiach miasta przez patrol policyjny, nie potrafił powiedzieć jak się nazywa i gdzie mieszka.

Przypadki z życia wzięte

Starsze małżeństwo wybrało się w odwiedziny do krewnych. Zaniepokojeni brakiem kontaktu starszych państwa z rodziną bliscy ustalili, że małżeństwo nie dotarło do miejsca podróży i zgłosili zaginięcie rodziców. Małżonkowie zostali szczęśliwie odnalezieni, po zgłoszeniu na Policję otrzymanym od właściciela stacji benzynowej (kilkadziesiąt kilometrów od miejsca zamieszkania), na terenie której przebywali siedząc z aucie przez parę godzin, sprawiając wrażenie zdezorientowanych i zagubionych.

Garść smutnych statystyk

Każdego roku w Polsce, zgłaszanych jest blisko

1700 zaginięć osób powyżej 65 roku życia.

Policja codziennie odnotowuje co najmniej kilka – kilkanaście tego typu zdarzeń z udziałem starszych osób.

W zdecydowanej części, zgłoszenia te przypisywane są do I lub II poziomu poszukiwań, co oznacza, że zdrowie lub życie poszukiwanych osób jest bezpośrednio zagrożone (lub istnieje uzasadnione podejrzenie takiego zagrożenia) i wymaga natychmiastowych działań Policji.

Garść smutnych statystyk

Rok	Osoby zaginione 65+ z terenu garnizonu mazowieckiego	Odnaleziono zwłoki osoby zaginionej
2018	93	12
2019	99	11
styczeń-wrzesień 2020	84	13

Należy pamiętać, że zaginięcie starszej osoby wiąże się z wyższym ryzykiem utraty życia czy zdrowia, niż w przypadku osób dużo młodszych, w sile wieku.

Garść smutnych statystyk

Ustalone przez Policję przyczyny zaginięć osób starszych 65+
na terenie garnizonu mazowieckiego
głównie na podstawie relacji osoby zgłaszającej

Rok	Choroba psychiczna	Konflikty rodzinne	Oddalenie z Domu Pomocy Społecznej DPS	Oddalenie ze szpitala	Świadome zerwanie kontaktów ze środowiskiem	Samobójstwo	Inne	Razem zaginięć seniorów
2018	5	8	4	1	3	1	71	93
2019	1	2	5	3	5	0	83	99
I-IX 2020	7	4	6	1	2	1	63	84

Często na etapie rejestracji sprawy trudno wskazać jednoznaczną przyczynę zaginięcia osoby, dane te zatem nie powinny być traktowane jako pewnik, a jedynie wskazywać możliwe powody zaginięć.

Co zrobić, gdy zaginie senior?

- **Powiadom Policję** – możesz to zrobić w dowolnej jednostce Policji w momencie, kiedy tylko uznasz, że senior zaginął;
- **Porozmawiaj z sąsiadami seniora**, przejdź się w miejsca, które starsza osoba lubiła odwiedzać (kościół, cmentarz, targowisko, park);
- **Obdzwoń okoliczne szpitale, przychodnie;**
- **Przeszukaj rzeczy osobiste seniora**, czasem można się natknąć na jakąś wskazówkę;
- **Wydrukuj plakaty z możliwie najbardziej aktualnym zdjęciem zaginionego** i porozwieszaj je w okolicy;
- **Dodaj post o zaginięciu osoby w mediach społecznościowych;**
- **Zorganizuj akcję poszukiwawczą** – spróbuj w nią włączyć jak najwięcej osób.

Co przygotować, zanim zgłosimy zaginięcie seniora w jednostce Policji?

- pełne dane personalne osoby zaginionej;
- aktualne zdjęcie zaginionego;
- charakterystykę cech wyglądu zewnętrznego osoby zaginionej, z uwzględnieniem posiadanych znaków szczególnych;
- opis ubioru w chwili zaginięcia;
- opis przedmiotów posiadanych w chwili zaginięcia;
- określenie miejsca i okoliczności zdarzenia;
- rodzaj chorób, nałogów oraz charakter nawyków i skłonności, z uwzględnieniem prób samobójczych;
- określenie prawdopodobnych przyczyn zaginięcia, w kontekście sytuacji rodzinnej, zawodowej, konfliktów, wypowiedzi, pozostawionych listów;
- adresy osób i instytucji, do których mogła udać się osoba zaginiona;
- oznaczenie grupy krwi.

UWAGA!!!

**Brak wiedzy,
o którejkolwiek
z opisanych kwestii,**

**nie wyklucza
możliwości zgłoszenia
zaginięcia osoby!**

Status osoby zaginionej

- ❖ Po zgłoszeniu zaginięcia, dane osoby zaginionej trafiają do ogólnopolskiego systemu policyjnego, dzięki czemu, każdy policjant w Polsce wie, że dana osoba jest poszukiwana.
- ❖ Policjant po odnalezieniu osoby zaginionej (w wyniku czynności poszukiwawczych lub nawet przypadkowo, np. podczas legitymowania lub kontroli drogowej) obowiązkowo:
 - poinformuje tą osobę o tym, że jest poszukiwana,
 - przyjmie decyzję tej osoby, co do chęci kontaktu z rodziną,
 - poinformuje najbliższych tej osoby, za pośrednictwem jednostki Policji, która prowadziła sprawę, o takich informacjach, na które osoba odnaleziona wyrazi zgodę.
- ❖ Policjant nie zatrzymuje osoby, której zaginięcie zgłoszono, i siłą nie doprowadza jej do rodziny czy jednostki Policji, chyba że będzie to osoba małoletnia lub jest poszukiwana także z innych powodów.

Przyczyny zaginięć osób starszych

Do najczęstszych przyczyn zaginięć seniorów należą:

❖ kwestie zdrowotne, tj.:

- depresja,
- nagłe wystąpienie zaburzeń psychicznych, zmian demencyjnych,
- choroba Alzheimera,
- zasłabnięcia;

❖ wypadki;

❖ dobrowolne, świadome opuszczenie domu, w celu zerwania kontaktów z bliskimi;

❖ sytuacje, w których osoba stała się ofiarą przestępstwa;

❖ zamachy samobójcze.

Depresja osób starszych – na co zwrócić uwagę?

- samotność;
- utrata osób bliskich;
- przejście na emeryturę;
- poczucie izolacji, wyobcowania, wewnętrznej pustki, utrata poczucia przydatności;
- pogorszenie stanu psychofizycznego, nasilenie problemów zdrowotnych i występowanie innych chorób somatycznych;
- znaczne osłabienie fizyczne i motoryczne, a tym samym utrata niezależności, nieporadność;
- poczucie bezsensowności życia i brak jego celu;
- wpływ farmaceutyków;
- pogorszenie sytuacji finansowej.

Najczęstsze objawy depresji u osób powyżej 65 roku życia

- zaburzenia nastroju (smutek, przygnębienie, niepokój, lęk, drażliwość, narzekanie);
- zaburzenia rytmu snu (nadmierna senność lub bezsenność, wczesne budzenie się);
- nadmierna ruchliwość lub nieadekwatne pobudzenie;
- większa męczliwość, brak energii, osłabienie;
- apatia, ciągła niechęć do jakiegokolwiek aktywności;
- brak apetytu, spadek wagi;
- znaczny spadek sprawności funkcji poznawczych (np. kłopoty z pamięcią);
- skargi na uporczywy ból;
- zaprzestanie dbania o higienę;
- trudności interpersonalne.

Jak rozpoznać seniora potrzebującego pomocy?

Zwróć uwagę na:

- ubranie starszej osoby:
 - niedostosowane do pory roku lub dnia (zimowa czapka latem, brak kurtki w chłodne dni, piżama),
 - brak podstawowych elementów ubioru (często butów);
- nielogiczne, nerwowe zachowania seniora;
- wypowiedzi, pytania - nieadekwatne do czasu i miejsca;
- osoby starsze, nieznane z widzenia, a przebywające dłuższy czas pod Twoim domem bez określonego celu.

Jak najlepiej chronić seniora?

- ✓ Regularnie, najlepiej codziennie, kontaktuj się z osobą starszą mieszkającą samodzielnie;
- ✓ Dopilnuj, by senior regularnie przyjmował niezbędne lekarstwa;
- ✓ Staraj się na bieżąco monitorować sprawność funkcji poznawczych seniora – obserwuj, jak się porusza, orientuje w terenie i komunikuje;
- ✓ Pamiętaj, w co zwykle ubiera się senior oraz którą drogą przeważnie chodzi do często odwiedzanych miejsc (np. do sklepu, na spacer, do kościoła, do rodziny czy znajomych);
- ✓ Zrób aktualne zdjęcie osoby starszej – to w razie potrzeby bardzo pomoże Policji i ratownikom;
- ✓ Na wewnętrznej stronie ubrania lub w kieszeniach umieść „wszywki” z danymi personalnymi oraz kontaktem do opiekunów seniora;
- ✓ Wyposaż seniora w telefon komórkowy lub opaskę na rękę, z kluczowymi danymi personalnymi oraz kontaktem do opiekunów;
- ✓ Do telefonu komórkowego seniora wpisz numer ICE (tam zadzwonią ratownicy w razie wypadku, dlatego powinien być to numer opiekuna, który będzie mógł szybko zareagować);

Jak najlepiej chronić seniora?

OPASKA DLA SENIORA POTRZEBUJĄCEGO WSPARCIA I OPIEKI

Szeroki wybór urządzeń na rynku, wiele możliwości zastosowania. Cena od 100 zł.

Opaska dla seniora z S.O.S. (w zależności od modelu):

- ❖ odbiera połączenia przychodzące od numerów zapisanych w aplikacji;
- ❖ wykonuje połączenia wychodzące po wcześniejszym użyciu przycisku S.O.S.;
- ❖ jest prosta w obsłudze, przyciski są duże i widoczne.

Dzięki **lokalizacji** GPS, GSM, Wi-Fi i BTS, można **szybko i wygodnie zlokalizować swojego bliskiego**, a aktualne miejsce jego pobytu, sprawdzić w aplikacji mobilnej.

Jeżeli senior źle się poczuje lub znajdzie się w sytuacji zagrożenia, za pomocą jednego przycisku może wysłać sygnał S.O.S., a opiekun w kilka sekund otrzyma wiadomość SMS na swój telefon komórkowy.

Gdzie szukać pomocy?

- Policja i inne służby ratunkowe – **numer alarmowy 112**;

 - Fundacji ITAKA – Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych udziela wsparcia:
 - w poszukiwaniu osób zaginionych,
 - dla rodzin i bliskich osób zaginionych,
 - w profilaktyce zaginięć,
- Linia wsparcia fundacji – telefon **22 654 70 70**;
-
- Antydepresyjny Telefon Zaufania – telefon **22 484 88 01**;
(czynny: wtorek 14.00 – 19.00, czwartek 15.00 – 20.00, piątek 10.00 – 15.00)

Dziękujemy za uwagę

WYDZIAŁ PREWENCJI KOMENDY WOJEWÓDZKIEJ POLICJI ZS. W RADOMIU